

(२½ तास)

(एकूण गुण : ७५)

सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) खालील सूचना काळजीपूर्वक वाचा.

१. खालील उताऱ्याचे संपादन करून २०० शब्दात पुनर्लेखन करा. तसेच सहा शब्दांपर्यंत शीर्षक आणि १५ अनुरूप छायाचित्र सूचवा.

बंगलोरमध्ये एक मणीपुरी मुलला मारहण झाल्याच्या दुसऱ्या दिवशी मुळ नागालँडच्या सायबर सिटीमध्ये काम करणाऱ्या दोन बीपीओ कर्मचाऱ्यांना बुधवारी रात्री गुरगाव इथे गावकऱ्यांनी शिविगळ करत जबर मारहाण केली. उत्तर पूर्वोत्तर राज्यातून आलेल्या धक्कीच्या विरोधात हल्ल्यांचे प्रमाण दिवसोदिवस वाढत आहे. क्रीकेट बट आणि हाकी स्टीकने केलेल्या हल्लात अवांग निमी २२ वर्ष आणि अलोतो चिसी २५ वर्ष या दोघांना गंभीर जखमा झाल्या आणि त्यांची शुध्द हरपली. पण एवढा होऊनही हल्लेखोर थांबले नाहीत. हल्लेखोरांनी अवांगच्या डोक्यावरचे केस कापून त्यांची वीटंबना केली आणि त्यांना धमकी दिली. हल्लेखोरांनी त्यांना सांगितले कि उत्तर पूर्वोत्तर आलेल्या लोकांना ताबडतोब इथून चालते होण्यास सांगा. घोरी गावातील सिकंदरपूरा भागात हा हल्ला झाला तिथे उत्तर पूर्वोत्तर आलेले सुमारे शंभर लोक राहतात. सायबर सिटी पासून फक्त एक किमी अंतरावर हा भाग आहे. पोलिसांनी गुरुवारी खूनाचा प्रयत्न करणाऱ्या गुनाह सात लोकांवर दाखल केला असला तरी अदाप कोणालाही अटक करण्यात आलेली नाही. अवांग आणि अलोतो यांना रुग्णालयात दाखल करण्यात आल असून त्यांच्या डोक्यात तसेच हात पायाला गंभीर स्वरूपाचा जखमा झाल्या आहेत. घोरी गावातील सिकंदरपूरा इथे अवांग आणि अलोतो भाड्याच्या घरात राहत होते. बुधवार रात्री ११ च्या सुमारास या दोघांनी डीएलएफ फेस वन इथे दारूच्या बाटलया वीकत घेतल्या. हे दोघ घरी परत येत असताना त्यांना परिचीत असलेल्या गावातील तरुणाशी गाठ पडली. या दोघांनी त्यांना सोबत दारू पिण्यास बोलावले आणि आणखी काही स्थानिक तरुण त्यात सहभागी झाले. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार दारू पेताना स्थानिक तरुण आणि बीपीओमध्ये काम करणाऱ्या या दोघांमध्ये वादावाद झाली. त्यानंतर स्थानिक तरुणाने या दोघांना हाकी स्टीक आणि क्रीकेट बटने जबर मारहण केली त्यात हे दोघे जखमी होऊन खाली कोसळले. स्थानिक तरुणाने अवांगला त्याच्या घराबाहेर फेकलं तर अलोतोला त्याच्या बहीणिने घरी नेले. स्थानिक तरुणांनी उत्तर पूर्वोत्तर आलेल्या लोकांना सिकंदरपूरा ताबडतोब सोडण्यास धमकावले आणि त्यांनी अवांगचे केसही कापले अस त्याच्या नातेवाईकने सांगितले. पोलिसांनी या परकरणी गुनाह दाखल केला आहे आणि जखमी तरुणांची वैदिकिय तपसाणी करण्यात आली. डीएलएफ एसीपी दलवीर सिंग यांनी सांगितले कि सात आरोपीन पकडण्यासाठी छापे टाकण्यात येत आहेत.

२. (अ) राष्ट्रीय स्तरावरील दैनिकाच्यासंपादकीय विभागाची रचना आवृत्तीबंधासह स्पष्ट करा.
 (ब) उपसंपादकाची कार्ये कोणती ? विस्तारपूर्वक लिहा.
 किंवा

- (अ) पान मांडणी (page design) स्पष्ट करा. पुष्ट बांधणी (paste makeup) मधील पावसाचे चर्चा करा.
 (ब) वृत्तांतका संबंधीत उलट्या त्रिकोणाची (inverted pyramid) संकल्पना स्पष्ट करा.

३. छायाचित्रे आणि इल्सो ग्राफिक्सचे महत्त्व विशद करा. छायाचित्रे निवडीचे तत्त्व कोणते ?
 किंवा

मध्यलयांचे विविध प्रकार आणि त्याचे वातमीशी साधर्म्य यावर भाष्य करून मध्यले लिखाणासाठी मार्गदर्शक तत्वे सूचवा.

४. खालील परिच्छेद काळजीपूर्वक वाचा -

- (अ) राष्ट्रीय दैनिकाच्या पहिल्या पानावर परिच्छेदचे स्थान निश्चित करा.
 (ब) स्थान निश्चितीसाठीचे समर्थन द्या.
 (क) शिर्षक द्या.
 (ड) कोणतेही पाच.

(१) मुंबई : नो एण्ट्री नियमांचा भंग करणारी या बाईक स्वारांवर मुंबई वाहतुक पोलिसांनी कारवाईचा बडगा उगारला आहे. पोलिसांनी आता बाईक स्वारांवर दखलपात्र गुन्हे नोंदवण्याचे ठरवले आहे.

(२) नवी दिल्ली : भविष्य निर्वाह निधी संघटनेने आता नव्याने सार्वजनिक क्षेत्रातील कंपन्यांच्या समभागांमध्ये गुंतवणूक करण्यासाठी पाऊल उचलले आहे. भविष्य निर्वाह निधी संघटना सात लाख कोटी रुपयांच्या गुंतवणूकीचे व्यवस्थापन करते.

(३) मुंबई : भाजप महाराष्ट्रात सत्ता स्थापनेच्या दृष्टीकोनातून शिवसेनेचा पाठिंबा मिळवण्यासाठी प्रयत्न करणार असल्याचं सूत्रांनी गुरुवारी सांगितले पण पाठिंबा देण्यासंदर्भात सेना द्विदा मनास्थितीत आहे.

(४) नवी दिल्ली - स्वतंत्र विदर्भ राज्याचा मूद्दा भाजपाच्या मुख्यमंत्री पदाच्या निवडीवर प्रभाव टाकू शकतो असा विश्वास पक्ष नेतृत्वातील काही जणांना वाटत आहे.

(५) नवी दिल्ली : इन्स्पेक्टर राज संपविण्यासाठी आणि उद्योग व्यवसाय करणे सूलभ व्हावे या दृष्टीकोनातून पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनी कामगार कायद्यात सुधारणा करण्यास सुरुवात केली आहे.

- (६) सूरत वापी येथील गणिती ग्रंथ ठक्कर यांना जगातील सर्वात वेगवान गणकयंत्र (calculator) म्हणून गौरवण्यात आले आहे.
- (७) नवी दिल्ली : वादग्रस्त प्रंच डॅरेल हेअर यांच्या विरोधात कायदेशीर कारवाई करण्याची धमकी हरभजन सिंगने दिली आहे.

५. टीपा लिहा (कोणतीही तीन) :-

- (अ) शैली पूस्तिका
- (ब) कम्प्यूटर युगातील एडिटिंग
- (क) लिखाणाची मार्गदर्शक तत्वे
- (ड) छायाचित्रे क्रॉप करणे
- (इ) विरामचिन्हांची यथोचितता (relevance)